

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง พูด อ่าน และเขียน นั้น การเขียนนับเป็นทักษะที่ยุ่งยากซับซ้อนมากที่สุด เพราะในทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการฟังและการอ่านนั้น นักเรียนเป็นเพียงผู้รับสาร จึงเป็นเพียงแต่ตีความหรือวิเคราะห์ว่ากำลังได้ยินหรืออ่านข้อความอะไรอยู่ ส่วนทักษะการพูดนั้น นักเรียนสามารถแสดงความคิด ความรู้สึกโดยอาศัยการใช้กริยาท่าทางและน้ำเสียงประกอบ ตลอดจนสามารถซักถาม เพื่อชี้แจงให้ผู้ฟังเข้าใจได้ ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถโต้ตอบกันได้ทันที แต่ในการเขียนนั้นนักเรียนจะต้องมีความสามารถอย่างแท้จริงจึงสามารถเขียนหรือถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกให้ผู้อ่านได้เข้าใจอย่างชัดเจน

การเขียนเป็นทักษะที่สำคัญมากอย่างยิ่ง เนื่องจากการเขียนเป็นการนำสัญลักษณ์หรือตัวอักษรมาจัดเรียงกันตามระเบียบวิธีการของภาษา เพื่อถ่ายทอดข้อมูลให้ผู้รับสารได้ทราบ เอส สคริบบเนอร์ และ เอ็ม โคล (S. Scribner and M. Cole 1978 : 448) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนว่า การเขียนมีความสำคัญในชีวิตประจำวันมาก เพราะการเขียนคือการใช้สัญลักษณ์หรือตัวอักษรซึ่งเป็นเครื่องมือในการสื่อสารหรือถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ต่าง ๆ และการเขียนยังถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการถ่ายทอดวัฒนธรรม เพื่อให้สังคมดำรงอยู่ได้ โดยการสื่อความผ่านเครื่องมือนี้อีกด้วย

แฟรงค์ เจ แคนเจโล (Frank J. D'Angelo 1980 : 4-5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนว่า มีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนสัญญาต่าง ๆ ที่ต้องการความถูกต้องและชัดเจน การเขียนบันทึก การเขียนรายงาน การเขียน

จดหมายธุรกิจ การเขียนจดหมายส่วนตัว รวมถึงการเขียนบทความหรือเรียงความ การเขียนไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตาม ถือเป็นกระบวนการทางความคิดที่เกิดขึ้น ซึ่งมีประโยชน์ในการฝึกให้ผู้เขียนได้ใช้เวลาในการคิดอย่างวิจิตรวาทะ เป็นการฝึกให้รู้จักคิดหาวิธีการแก้ปัญหา จัดเรียงความคิดหรือประสบการณ์ และถ่ายทอดข้อมูลออกมาเป็นตัวอักษร ซึ่งนักจิตวิทยาได้ค้นพบว่า ผู้ที่อ่านออกเขียนได้นั้น สามารถพัฒนาทักษะการนึกคิด (cognitive skill) ได้ดีกว่าผู้ที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

สำหรับในประเทศไทยนั้น การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์และวิทยาการที่ก้าวไกล ระหว่างประเทศได้ทวีความสำคัญยิ่งขึ้น คนส่วนใหญ่จึงใช้การอ่านและการเขียนเป็นสื่อในการรับและแพร่ความรู้ความคิดต่าง ๆ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องมีความสามารถในการอ่านการเขียนภาษาอังกฤษดีพอสมควร เพื่อที่จะสามารถรับและแพร่ความรู้ความคิดได้อย่างถูกต้อง และจากผลงานวิจัยของ ปรีชา ชีระวงศ์ (2525 : 2) พบว่านักเรียนจะมีปัญหาในเรื่องการเขียนมากกว่าการอ่าน ซึ่งตรงกับความเห็นของ อาร์ เจ โอเวนส์ (R.J. Owens 1970 : 119) ซึ่งกล่าวว่า "นักเรียนส่วนใหญ่ในภาคพื้นเอเชียอาคเนย์มีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษต่ำกว่ามาตรฐาน ทั้งนี้เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะที่ยากที่สุด ซึ่งโดยปกติการสอนเขียนจะเป็นการสอนอันดับสุดท้าย หลังจากที่ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน ทั้งนี้เพราะการเขียนเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนมาก"

เนื่องจากทักษะการเขียนเป็นทักษะในการสื่อสารที่สำคัญมาก โดยเฉพาะเมื่อผู้ส่งและรับสารไม่สามารถติดต่อกันโดยตรงในการสนทนาได้ และจากข้อคิดที่กล่าวมาแล้วถึงความสำคัญของการเขียน ตลอดงานวิจัยต่าง ๆ ที่ได้พบปัญหาในการเขียนของนักเรียนอย่างมาก หมายทำให้นักการศึกษา นักภาษาศาสตร์ และครูผู้สอนได้พยายามหาวิธีที่จะปรับปรุงและพัฒนาการสอนทักษะการเขียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเท่าที่ผ่านมา ในการสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น คริสตินา พอลสตัน (Christina Paulston 1972 : 70) ได้กล่าวว่า "ครูมักจะใช้วิธีการสอนแบบเน้นผลงาน (product-oriented approach) ซึ่งในการสอนทักษะการเขียนที่เน้นผลงานนั้น ได้มีพื้นฐานความเชื่อในทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาว่า

การเรียนรู้ภาษาเกิดจากการฝึกฝนจนเป็นนิสัย (habit formation)" ดังนั้นในการสอนทักษะการเขียนครูจึงจำเป็นต้องฝึกให้นักเรียนศึกษาและเลียนแบบรูปแบบงานเขียน และการเรียบเรียงเนื้อเรื่อง (style and organization patterns) โดยมีครูเป็นผู้สอน ซึ่งครูจะเน้นความถูกต้องของงานเขียนเป็นหลัก และจากงานวิจัยของ แอล ฟลาวเวอร์ และ เจ เอย์ส (L. Follower and J. Hayes 1980 : 21-28) พบว่านักเรียนที่ดีจะต้องมีความรู้ในการใช้กฎเกณฑ์ทางภาษาในการเชื่อมโยง เรียบเรียง และถ่ายทอดความคิดออกมา การเรียนรู้จากตัวอย่างงานเขียนที่ครูกำหนดให้ โดยมีการสอนการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคต่าง ๆ รูปแบบการเขียนและการเรียบเรียงเนื้อเรื่องตามแนวการสอนทักษะการเขียนที่เน้นผลงานนั้น จะทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเขียนและเกิดแนวความคิดในการเขียนมากขึ้นอีกด้วย

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยมากมายที่สนับสนุนการสอนทักษะการเขียนที่เน้นผลงาน เช่น การวิจัยของสตีเฟน ดี คราเชน (Stephen D. Krashen, 1984 : 10) ซึ่งพบว่าผู้เขียนที่ดีนั้นจะต้องมีความรู้ในกฎเกณฑ์การใช้ภาษา การใช้รูปแบบการเขียนต่าง ๆ การใช้ใจความหลัก การใช้ใจความสนับสนุน ตลอดจนการใช้โครงสร้างในข้อความชนิดต่าง ๆ ซึ่งความรู้เหล่านี้นักเรียนจะได้รับจากการสอน และการวิเคราะห์ตัวอย่างงานเขียนที่ครูกำหนด และการสอนในลักษณะนี้จะทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเขียนมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยในทำนองเดียวกันของ โรนัลด์ อี แลปป (Ronald E. Lapp 1985 : 11) ที่พบว่า การที่นักเรียนได้ฝึกใช้ทักษะการใช้ภาษาในระดับจุลภาษา (micro skills) ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเขียนจนชำนาญแล้วนั้น จะช่วยให้นักเรียนสามารถผลิตประโยค อนุกรม และข้อความที่ถูกต้อง และสื่อความหมายได้ชัดเจนตามลำดับ ดังนั้นขั้นตอนในการสอนจึงควรเริ่มจากการนำตัวอย่างงานเขียนมาให้ให้นักเรียนได้ศึกษา และครูจะเป็นผู้อธิบายพร้อมทั้งวิเคราะห์โครงสร้างประโยค การเรียบเรียงเนื้อเรื่อง และให้นักเรียนฝึกทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการใช้ภาษาและรูปแบบการเขียนที่ถูกต้อง

จากความคิดและความต้องการในการพัฒนาการสอนทักษะการเขียนให้ดีขึ้นนั้น ในระยะหลังได้มีนักวิจัยและครูผู้สอนได้พยายามทำการวิจัยเพื่อสำรวจหาวิธีการในการพัฒนาการสอนทักษะการเขียน เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งนอกจากวิธี

การเขียนที่เน้นผลงานแล้ว ได้มีกลุ่มนักวิจัยที่เสนอวิธีการสอนเขียนอีกริธีหนึ่ง คือ วิธีการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการ (process-oriented approach) โดยนักวิจัยกลุ่มนี้ได้มองการเขียนว่า การเขียนนั้นเกิดขึ้นอย่างเป็นกระบวนการ ดังนั้นในการสอนทักษะการเขียน จะต้องเน้นถึงกระบวนการทางความคิดที่เกิดขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่การสร้างความคิดก่อนการเขียน (planning) การลงมือเขียนงานร่าง (drafts) ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาได้ ไปจนถึงการตรวจทาน แก้ไขงานเขียน (revising) ซึ่งมีได้เป็นเพียงการตรวจแก้ไขความถูกต้องทางไวยากรณ์ แต่เป็นการตรวจทานแก้ไขในแง่ของการสื่อความที่ชัดเจน ซึ่งวิเวียน ซาเมล (Vivian Zamel 1976 : 202-205) ได้กล่าวถึงการสอนทักษะการเขียนแบบเน้นกระบวนการว่า เนื่องจากการเขียนเป็นกระบวนการในการค้นหาและสร้างความคิด ซึ่งนำไปสู่การเรียบเรียงและถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวอักษรที่สื่อความออกมาได้อย่างชัดเจน การสอนทักษะการเขียนจึงจำเป็นต้องเน้นถึงความสำคัญในกระบวนการสร้าง พัฒนา เรียบเรียง จัดเกล้า และถ่ายทอดความคิดนั้นออกมา ซึ่งการสอนทักษะการเขียนที่เน้นกระบวนการนั้นไม่ได้มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนเขียนอะไร แต่จะมองการเขียนในแง่กระบวนการว่างานเขียนนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะการเขียนให้มีประสิทธิภาพและคล่องแคล่วขึ้น จากผลงานวิจัยของ จีน พัมเพอรี (Jean Pumphrey 1982 : 42) ได้พบว่า นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการเขียนได้มากขึ้น เมื่อนักเรียนได้รับการสอนโดยเน้นกระบวนการสร้างและพัฒนาความคิด โดยการนำกิจกรรมการแก้ปัญหา (problem-solving activity) มาใช้ ตลอดจนการตรวจทานแก้ไขโดยใช้วิธีการคำนึงถึงปฏิกิริยาตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อเรื่องที่นักเรียนเขียนขึ้น และจากผลการวิจัยในทำนองเดียวกันของ แทฟฟี อี ราฟาเอล และคณะ (Taffy E. Raphael et al 1986 : 13-19) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยเน้นกระบวนการสร้างและพัฒนาความคิดในการเขียนทั้ง 3 ขั้น คือ ขั้นวางแผนก่อนการเขียน (planning) ขั้นการเขียน (writing) และขั้นการตรวจทานแก้ไข (revising) นั้น สามารถพัฒนาการเขียนที่สื่อความหมายได้ชัดเจนขึ้น และแสดงวัตถุประสงค์ในการเขียนให้ผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจนขึ้นด้วย

สำหรับการสอนเขียนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น เนื่องจากทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากที่สุด และตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (กระทรวงศึกษาธิการ 2524 ก : 37) ได้จัดรายวิชาการเขียน (อ. 681) ที่ระบุไว้ว่า

รายวิชานี้มุ่งส่งเสริมทักษะการเขียนให้แก่ผู้ที่มีพื้นฐานภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดี ดังนั้นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงเป็นนักเรียนในระดับที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการสอนเขียน และจากการศึกษาวิธีการสอนทักษะการเขียนทั้ง 2 วิธีนี้ คือ วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการและแบบเน้นผลงาน ซึ่งกล่าวถึงประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน ทำให้ผู้วิจัยสนใจในการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการ และแบบเน้นผลงานว่าวิธีการสอนใดจะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษดีกว่ากัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการและแบบเน้นผลงาน

สมมุติฐานในการวิจัย

จากผลการวิจัยของ รุท เฮย์ส (Ruth Hayes 1987 : 178) ที่พบว่าวิธีการสอนทักษะการเขียนที่เน้นกระบวนการสามารถพัฒนาทักษะการเขียนได้ดีกว่าวิธีการสอนเขียนแบบเน้นผลงาน ดังนั้นผู้ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการ น่าจะมีความสามารถในการเขียนสูงกว่าวิธีการสอนแบบเน้นผลงาน ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า ความสามารถในการเขียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการ จะได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนเขียนแบบเน้นผลงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนเซนต์คาเบรียล สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ
2. ความสามารถในการเขียนครอบคลุมองค์ประกอบในการเขียน 5 องค์ประกอบ

ได้แก่ องค์ประกอบด้านเนื้อหา การเรียบเรียงความคิด การใช้คำศัพท์ การใช้ไวยากรณ์ และ การใช้ตัวสะกดและวรรคตอน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการและแบบเน้นผลงาน

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความสามารถในการเขียน หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดความคิดที่สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน ในงานเขียน ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบในการเขียนทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านเนื้อหา การเรียบเรียงความคิด การใช้คำศัพท์ การใช้ไวยากรณ์ และ การใช้ตัวสะกดและวรรคตอนโดยประเมินจากคะแนนที่นักเรียนได้จากการทดสอบการเขียนภาษาอังกฤษหลังการฝึกทดลองแล้ว

วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการ หมายถึง วิธีการสอนโดยเน้นกระบวนการในการสร้าง การพัฒนา การเรียบเรียง และการถ่ายทอดความคิดออกมา โดยอาศัยกิจกรรมในการสร้างปฏิสัมพันธ์ในห้อง เพื่อให้เกิดข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการเขียน

วิธีการสอนแบบเน้นผลงาน หมายถึง วิธีการสอนโดยเน้นการใช้ภาษา เน้นรูปแบบงานเขียนและการเรียบเรียงเนื้อเรื่องให้ถูกต้อง โดยศึกษาจากงานเขียนอื่นที่ครูนำมาอธิบายให้นักเรียนได้ใช้เป็นแบบอย่างในการเขียน

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษทราบถึงผลของวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการและแบบเน้นผลงาน ว่ามีผลต่อความสามารถในการเขียนของนักเรียนมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนเซนต์คาเบรียล ในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป